

اردو گاہ
سازندگی

جگہ

خزوه آموزشی

اصول برپایی کمپ

اصول برپایی کمپ

مقدمه:

بی‌شک کمپینگ و استقرار چادر در کوهستان یکی از بایدهای فعالیت‌های کوه‌نوردی و طبیعت‌گردی است. از سویی هر کوه‌نورد و طبیعت‌گردی باید در کاستن از اشتباهات خود سعی کند، چرا که به اندازه کافی اتفاق و حادثه در طبیعت وجود دارد. در این راستا نکاتی اساسی در مورد روش استقرار کمپ یا همان چادر زدن مطرح است که در قالب: ن_ج_ا_ش_ب_ا_ن_ه «نجات شبانه» ارایه می‌گردد که هر کدام از حروف نشان دهنده یک اصل در برقراری چادر و اصول کمپینگ است. توجه و اهتمام به این نکات می‌تواند موجب کاستن از اشتباه در یکی از ابعاد مهم کوه‌نوردی و طبیعت‌گردی شده و اوقات خوش، صعوید موفق و سلامت را برای یک کوه‌نورد و طبیعت‌گرد رقم بزند. در عین حال استفاده از حروف اختصار و اصلاح‌سازی در این مقوله به یادگیری و کاربردی کردن آن میان افراد و به ویژه کارآموزان و افراد مبتدی کمک شایانی خواهد کرد. البته قابل بیان است که ترتیبی در بیان موارد لحاظ نشده است اما می‌توان گفت که برخی موارد از برخی دیگر مهم‌تر است. این موارد در مجموع فرآیند اصولی کمپینگ را تشریح می‌کنند که نقص در هر یک موارد هم سایر موارد و هم کل فرآیند را تحت تاثیر قرار خواهد داد:

ن: نظم:

چیدمان داخل و خارج چادر و قراردادن هر چیزی در جای خود نکته اساسی برای زندگی در چادر محسوب می‌شود. به عبارتی نظم یک مقوله مکانی است که اشاره به قرارگیری اشیا و افراد در جای صحیح دارد. نظم اگر رعایت شود هست و اگر رعایت نشود نیست و وجود یا عدم وجود نظم منوط به رعایت یا رعایت نکردن آن است.

- تعیین وسایل موردنیاز در چادر و قراردادن وسایل اضافی در کوله‌پشتی
- پرهیز وسایل تیز و برنده و نیز آتش‌زا
- اطمینان از ظروف مواد ریختی و مایعات
- در دسترس بودن وسایل ضروری
- استفاده مناسب از جیب‌های داخل چادر
- چیدمان آشپزخانه
- معین بودن مکان وسایل مشترک

ج: برای و جایابی:

برای و جایابی همان‌طور که در ساختن بنا و ساختمان مهم است در استقرار کمپ موقتی نیز جایز اهمیت خواهد بود. منظور از برای، برای استقرار چادر است و نیز منظور از جایابی، مکانی هست که برای استقرار انتخاب می‌شود که این امر می‌تواند تاثیرات بالایی بر ایمنی و آسودگی هم داشته باشد.

- محل استقرار چادر از لحاظ مسیر باد، باران و برف
- توجه به دلیل نور آفتاب
- صاف و خشک بودن زیر چادر
- فاصله نسبت به چادرهای دیگر
- اشراف نسبت به منطقه
- دسترسی به آب
- در مسیر حرکت کردن تیم‌ها نبودن و در معرض دید بودن

الف: ایمنی:

آرامشی که در هنگام شب‌مانی و استقرار به‌دست می‌دهد همگی ناشی از احساس ایمنی و اطمینان به محل چادر است. به‌عبارتی می‌توان گفت که احساس امنیت در چادر، استراحت شبان و سرحتا در روز برنامه را تحت تاثیر خواهد گذاشت.

- دوری از بستر رودخانه‌ها
- دوری از محل حیوانات و آغل‌ها
- دوری از محل ریزش سنگ
- دوری از شکاف‌های یخی
- نبودن در مسیر بهمن
- دوری از مسیر گذر ماشین و خودروها
- فاصله مناسب از درختان و بوته‌ها

ت: تناسب:

این اصل اشاره به تناسب چادر با فرد (افراد) و نوع فعالیت کوه‌نوردی دارد. در هر زمان و مکانی اگر تناسبی بهم بخورد مشکلی ایجاد خواهد شد و شاید این یکی از بديهيات زندگي است. کوهستان نیز از این امر مستثنی نیست.

***رنگ:** متمایز بودن رنگ چادر نسبت به طبیعت (هرگز چادر سفید برای زمستان مناسب نخواهد بود).

***نوع:** بی‌شک چادری که برای ارتفاع بالا (چادر ارتفاع با ویژگی مقاوم، ضدبخار، کم ارتفاع و کشیده، جنس پارچه، دارای تعداد دیرک بالا و...) مناسب است برای برنامه‌های تفریحی و گلگشتی مناسب به نظر نمی‌رسد و عکس این رابطه نیز صادق است.

ش: شلاقی شدن و حمایت:

شلاقی شدن و یا همان اصلاح «پرچم» نشان دهنده این نکته است که برخی از قسمت‌های چادر می‌تواند به خاطر شل شدن و عدم استقرار مناسب با ورزش باد به حالت شلاقی درآمده و مانند پرچم شروع به وزیدن کند. این حالت موجب پارگی چادر خواهد گردید که با استقرار مناسب و استفاده از بندهای حمایتی این حالت موجب پارگی چادر خواهد گردید که با استقرار مناسب و استفاده از بندهای حمایتی این حالت برطرف خواهد شد. این حالت علاوه بر بالا بردن احتمال پارگی و آسیب به چادر موجب سروصدا و سلب آرامش استراحت شبانه می‌شود.

یکی از بهترین حالت‌های چادر روش حمایت ضربدی است. در این حالت می‌توانیم به صورت ضربدر چادر را حمایت کنیم تا از قانون نیروی مخالف استفاده کرده و حالت شلاقی را کاهش دهیم. فرض کنید که قصد حمایت چادر خود را دارید و معمولاً هر چادری در چهار طرف اصلی خود بندهای حمایتی دارد. اگر ابتدا دو بند یک سمت چادر را حمایت کرده و سپس حمایت سمت دیگر صورت گیرد در این حالت ما از قانون نیروی مخالف استفاده نکرده‌ایم. حالت مناسب این است که بند بالای چپ را همزمان با بند پایین راست حمایت کرده و بند بالای راست را با بند پایین چپ. این حالت به استقرار و استحکام مناسب چادر کمک زیادی می‌کند. البته باید بندهای مخالف در یک خط کشش قرار گیرند.

ب: بررسی پیش از برنامه:

حتما چادری که برای برنامه استفاده میشود پیش از برنامه بررسی شده و نقاط ضعف و کاستی‌های احتمالی برطرف گردد. به ویژه زمانی که:

- از آخرین زمان استفاده مدت زیادی گذشته است
 - از کسی امانت گرفته شده است
 - یا این که تازه خریداری شده باشد
- با بررسی موارد بالا به نکاتی کلیدی در چادر پی خواهیم برد که نقشی اساسی در کوهستان و شب‌مانی ما ایفا خواهند کرد. چرا که اگر این نکات را در زمان استقرار در شرایط واقعی به‌دست بیاوریم دیگر نه مجال فهم داریم و نه دسترسی کافی که کاستی‌ها را جبران کنیم. در واقع با بررسی چادر موارد زیر مشخص خواهد شد:
- پارگی و آسیب‌های احتمالی موجود اعم از خرابی زیپ‌ها، ترک یا خمیدگی دیرک‌ها و ...
 - کاستی‌های احتمالی در لوازمی مثل دیرک، حمایت‌ها، میخ‌ها و ...
 - آشنایی با چگونگی استقرار که بی‌شک هر چادری قلق و روش برپایی‌اش متفاوت خواهد بود.
 - ابعاد چادر که آیا فضای استقرار آن چگونگی باید باشد.
 - کثیفی و برخی موارد دیگر.

الف: آسودگی (ارتشی):

اصل آسودگی و ارتشی نیز به یک اصل نظامی اشاره دارد که می‌گوید: اگر ۱۰ دقیقه فرصت برای استراحت دارید ۹ دقیقه را صرف استقرار مناسب کنید. البته رعایت هر کدام از موارد زیر بسته به شرایط و منطقه دارد اما در شرایط عادی می‌توان همه موارد را رعایت کرد. یعنی تا آنجا که می‌شود وقت کافی را صرف هر کدام از موارد مطرح شده کنیم. بی‌شک توجه به این اصل تمام فرآیند شب‌مانی و کمپینگ را تحت‌الشعاع قرار داده و آسودگی را به همراه خواهد داشت. البته شایان ذکر است که این اصل با اتلاف زمان مترادف نیست.

ن: نظافت:

در حالی که نظم اشاره به چیدمان مکانی افراد و اشیاء دارد، نظافت مقوله‌ای بهداشتی و پاکیزگی تلقی می‌گردد. این یک امر بدیهی است که زیستن در یک مکان بدون در نظر گرفتن مسایل بهداشتی و پاکیزگی موجب بروز مشکلاتی از جمله آلودگی و بیماری را فراهم خواهد کرد. رعایت نکردن پاکیزگی موجب کثیفی و عدم توجه به اصول بهداشتی موجب بیماری خواهد شد. چه بسا استقرار در طبیعت و یا در شرایط ارتفاع ساختار دفاعی بدن ضعیف‌تر و حوصه تحمل نا پاکیزگی در فرد کمتر خواهد بود با رعایت مواردی می‌توان این عوارض را به حداقل رساند:

- مدیریت زباله‌ها
- پاکیزگی بدن استفاده از مواد پاک‌کننده
- پاکیزگی ظروف
- دقت در استفاده از آب مصرفی از لحاظ سلامت
- دقت در استفاده از کنسروها و مواد غذایی از لحاظ سلامت
- تعبیه سرویس بهداشتی موقت صحرائی دور از چادر

ه: هم چادری و هم کمپی:

هم چادری: شاید مهم ترین بخش استقرار در کوهستان هم چادری باشد. روش تعامل با هم چادری می تواند یک برنامه کوهنوردی را از اوج لذت و سلامت تا منتهای تعارض و از هم پاشیدگی تحت تاثیر قرار دهد. به عبارتی اگر تمایل داریم تا روانی آزاد، هم صحبتی شیرین و یابوری مطمئن داشته باشیم باید توجه ویژه ای به هم چادری، انتخاب آن و روند کارهای مشترک داشته باشیم:

- شناخت پیشی
 - آشنایی از عادات تغذیه و خواب
 - داشتن حلم و صبوری در موارد بروز تعارض
 - تقسیم کار
 - تقسیم ابزار مورد نیاز پیش از برنامه (در مورد ظروف، طناب وسایل فنی و ... پیش از برنامه تعیین تکلیف شود)
 - تجربه هم چادری بودن با هم
- این عوامل به ویژه در زمانی که برنامه مهم، فنی و چالشی در پیش است ضریب اثر بیشتری خواهد داشت.

هم کمپی:

چادرهای دیگری که در منطقه مستقر هستند نیز باید مورد توجه قرار گیرد. گاهی در تیم هایی هستیم که چندین چادر را در یک مکان مستقر می کنیم و یا حتی تیم هایی به جز تیم ما پیش یا بعد از ما در همان مکان مستقر می شوند که همگی این چادرها و افرادش را هم کمپی می نامیم. در واقع نسبت هم کمپی به کوهستان نسبت همسایه است به زندگی شهری و در این راستا موارد زیر قابل توجه است:

- احترام به حقوق آن ها
 - حفظ آرامش کمپ
 - کمک در صورت نیاز و همکاری
 - تقسیم فضا در کمپ
 - مدیریت زباله های محل کمپ
 - مدیریت سرویس بهداشتی
- در حالتی که تیم های متنوعی در منطقه مستقر باشند بهتر است هماهنگی های لازم با سرپرستان تیم ها صورت گیرد.

مختصر و مفید:

مهمترین مطالبی که در متن بالا ذکر شد را می توان به صورت خلاصه اینطور دسته بندی کرد:

طبیعتاً یک محل کمپ باید ویژگی های خاصی داشته باشد که بتوان آنرا یک محل مناسب قلمداد کرد. انتخاب ناصحیح محل کمپ علاوه بر اینکه ما را از هدف اصلی شب مانی دور می کند ممکن است خطراتی را در پی داشته باشد.

۱- در صورت امکان نزدیک به روستا و یا هر نوع محل سکونت دیگر باشد. زیرا محل سکونت انسان ها معمولاً از بسیاری لحاظ

امن است و در صورت بروز مشکل می توان به سرعت کمک طلبید .

۲- از ایجاد کمپ در حاشیه رودخانه ها و کف دره ها و کلا محل هایی که احتمال بروز طغیان های ناگهانی وجود دارد لازم است

دوری شود.

- ۳- از ایجاد کمپ در مرتفع ترین نقاط هر منطقه به جهت کاهش خطر صاعقه و فاصله گرفتن از مسیر باد دوری شود.
- ۴- از ایجاد کمپ در نقاط بادگیر به جهت کاهش خطر کنده شدن چادر توسط باد دوری شود.
- ۵- از ایجاد کمپ در مناطقی که آثار رانش زمین در آن وجود دارد دوری شود.
- ۶- در صورت امکان فضای انتخابی باید به قدر کافی وسیع باشد که تمام چادرها با نظم مشخصی در کنار هم قرار داده شوند.
- ۷- استراحت در زمین های شیب دار چندان خوشایند نیست، لذا بهتر است تا حد امکان از چنین محل هایی دور شود.
- ۸- مناطق چمن و یا پوشیده شده با برگ و حتی مناطق شنی مناسب تر از مناطق سنگلاخی هستند.
- ۹- اطراف مرداب ها به دلیل وجود حشرات فراوان مناسب شب مانی نیستند.